

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskriftartikler vedrørende Ribe amt. Oversigten er udarbejdet i samarbejde med Centralbiblioteket i Esbjerg. Avisartikler og årsskrifter fra skoler og andre institutioner er ikke medtaget. Redaktionen vil være taknemmelig for henvisninger i årets løb, der kan bidrage til at gøre listen så fuldstændig som muligt.

01.764 Lokalbibliografier

Register til *Mandelgaven*, »Vestjysk jul« 1976-1980 (54 artikler). Tofte-rup. Heureka 1981. 16 s.

Register til *Maagen* 1943-1961 (471 artikler). Grindsted. Heureka 1981. 36 s.

02.91 Arkivvæsen

Nørgaard, Gert Ravn: Fortegnelse over nogle af lærer Mads Kristian Sørensen historiske samlinger i Ribe amt indtil 1869. Oksbøl 1980. 28 blade. Kilder: blad 27-28.

04.9 Festskrifter

hikuin 7. Festskrift til Mogens Ben-card. Red. J. Velle & O. Schiør-ring. Viborg 1981. 280 s. ill.

05.2 Tidsskrifter og årbøger

Fra Ribe Amt bd. XXII, 1, 1981. Udgivet af Historisk Samfund for Ribe Amt. 232 s. ill.

Mark og Montre. Fra sydvestjyske museer. 17. årgang 1981. Red. Aino Kann Rasmussen og Bodil Busk Laursen. 64 s. ill.

06.6 Museer

Laursen, Bodil Busk: »Den antikva-riske Samlings stiftere og støtter«, hikuin 7, 1981, s. 275-280.

Historisk Arkiv for Brørup og om-egn 1980-1981, 60 s., dupl.ill.

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn 1905-1980. 75 års jubilæum. Vejen 1980, 8 s. ill.

Status og statistik. Museerne i Ribe amt 1980. Udgivet af Ribe Amts Museumsråd 1981. 44 s.

Willumsen-samlingens fremtid. Rapport udgivet af Ribe kommunes arbejdsgruppe vedr. bevaringen af Victor Petersens Willumsen-samling i Ribe. Ribe 1981. 34 s. + 56 s. bi-lag.

Ølgod Museum. Beretning 1981. 32 s. dupl. ill.

27.65 Kirkehistorie

Esbjerg Sankt Nikolaj katolske me-nighed 1904-1979 og nye kirke 1969-1979/ v. J. Halstyn. Esbjerg 1979. 20 s. Indeholder gengivelse af jubilæumsskrift fra 1954.

27.67 Enkelte kirker

Brus, Johs. Grene Sogns og Kirkes Historie. genudg. 1980. Grene: Axel bach Nielsen. 76 blade.

30.14 Stationsbysamfund

Rasmussen, Vigand Dann: Nørrejyske jernbanebyer. Udvalgte problemer omkring placeringen og befolkningsudviklingen 1850-1901. udg. af Stationsbyen, projekt under Statens humanistiske forskningsråd. Århus 1981, 144 s.

33.194 Industrialisering

Esbjerg Museum: En ny tid: Vestjylland og Esbjergs industrialisering efter 1850. Et baggrundsmateriale til lærere. Esbjerg 1981. 15 s. 2 blade.

Videbæk, Ole: Industriregistrering i Ribe amt. Særtryk af Mark og Montre 1980, s. 71-92, ill.

33.4 Andelsforeninger

Sørensen, Frode: En gammel brandkasse og dens historie, Fra Ribe Amt 1981, s. 55-70, ill.

Just, Fl.: Den første brugs i Varde, Fra Ribe Amt 1981, s. 125-154, ill.

34.51 Ægteskabsret

Kristensen, H. K.: En sikret medgift, Fra Ribe Amt 1981, s. 197-198.

34.7 Strafferetspleje

Kristensen, H. K.: Varde galge og kvindelige tyves straf, Fra Ribe Amt 1981, s. 88-90.

35.6 Vægtere

Svendsen, Preben Fog: Vægter i Ribe - en kort fortælling om vægtertraditionen i Danmarks ældste by, Ribe 1981, 36 s., ill.

37.086 Ungdomsforeninger

Jensen, S. Ravn: Glimt fra Ovtrup Ungdomsforenings historie, Fra Ribe Amt 1981, s. 71-87.

37.5 Skolehistorie

Bakkevejens skole 1906-1981, jubilæumsskrift. Bramming 1981, 74 s. ill.

Nørgaard, Ellen: Esbjerg skolevæsen 1905-1914. Esbjerg 1980 32 s. ill. Efter Fra Ribe Amt 1980.

Rørkjær skole 1932-1982, jubilæumsskrift. Esbjerg 1982, 48 s. ill. Særnummer af Hjem og skole april 1982.

38.409 Fattighjælp

Hansen, S. Manøe: Omkring oprettelsen af Ølgod og Ansager sognes Fattig- og Arbejdsanstalt. Ølgod Museum 1981, s. 20-30.

38.8 Ungdomscentre

Ribe amt ungdomscenter. Statusrapport 75-79 udarbejdet af J. B. Jørgensen, tegninger: Jens Langvad. 1980, 29 blade, ill.

39.3 Folketro

Bøggild-Andersen, Bodil: Med trolddomskunst og djævelsmagt, en sag mod Anne Christens i Skonager fra Skast Herreds tingbog 1640, Ord & Sag, Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning, Århus 1981, s. 19-24.

39.5 Begravelsesskikke

Hansen, Søren Manøe: Dødemandsbjerger. Fra Ribe Amt 1981, s. 177-194.

40.3 Kulturgeografi

Meesenburg, H.: Kulturgeografiske

betragtninger over Hostrup, HO-STRUP – Landsby i Sydvestjylland. Esbjerg Museum 1981, s. 44-48.

40.71 Lokalhistorisk forskning

Dragsbo, Peter la Cour: Hostrup fra middelalder til nutid. HOSTRUP – Landsby i Sydvestjylland. Esbjerg Museum 1981, s. 19-26.

Dragsbo, Peter la Cour: De etnologiske undersøgelser i Hostrup. HOSTRUP – Landsby i Sydvestjylland, Esbjerg Museum 1981, s. 27-43.

40.8 Turisme

Bruhn, Verner: Turister i mange år. I anledning af Esbjerg-Fanø-Hjeriting Turistforenings 60-årsdag. Esbjerg 1982, 36 s. ill.

46.4 Lokalhistorie. Ribe amt eller dele deraf

Andersen, Torben Arboe: Dialektbånd og databehandling, Ord & Sag 1981, s. 11-18. Heri også om Ribe amt.

Billedkunstens Hvem Hvad Hvor i Ribe Amt, udgivet af Ribe Amts Kunstudvalg. Esbjerg 1981. 60 s., ill.

Esbjerg Museum: En ny tid: Vestjylland og Esbjergs industrialisering efter 1850. Et baggrundsmateriale til lærere. Esbjerg 1981, 16 s. 2 blade.

Hansen, Søren Manøe: Dødemandsbjerger, Fra Ribe Amt 1981, s. 188-194.

Lange, Thomas: Eventyrets land. Genudgivelse m/introduktion af Bent Vilslev Petersen. Historisk Samfund for Ribe Amt 1981, 132 s.

Register til *Maagen* 1943-1971 (471 artikler). Grindsted 1981. 36 s.

Register til *Mandelgaven*, »Vestjysk jul« 1976-1980 (54 artikler) Grindsted 1981, 16 s.

Nørgaard, Gert Ravn: Fortegnelse over nogle af lærer Mads Christian Sørensens historiske samlinger i Ribe amt indtil 1869. Oksbøl 1980. 28 blade. Kilder: blad 27-28.

Rasmussen, Lars: Holsted-Vorbasse-Bindeballe jernbane. Fra Ribe Amt 1981, s. 3-30, ill.

Rasmussen, Ove: Hun hed Madammen, Ord & Sag 1981, s. 3-10. Om jordemoderbenævnelser, også i Ribe amt.

Rasmussen, Vigand Dann: Nørrejyske jernbanebyer. Udvalgte problemer omkring placeringen og befolkningsudviklingen 1850-1901. Århus 1981. 144 s.

Ribe Amtskommune. Forslag til plan for den lokale og regionale kollektive personbefordring i Ribe amtskommune. 271 s. + kort og 1 sammenfoldet illustrationsplan. Ribe Amtsråd 1980.

Ribe Amtskommune. Teknisk Forvaltning. Fredede arealer. Ribe Amtsråd 1981, 153 s., ill. + sammenfoldet kort.

Ribe Amts ungdomscenter. Statusrapport 75-79 v. J. B. Jørgensen, tegninger: Jens Langvad. Ribe amt 1980, 29 s. ill.

Søndergaard, Steffen M.: Restauration af Stenbrogaard. Mark og Montre 1981, s. 42-52. Også om Holdensens andre bygninger.

Teknologisk informationscenter for Ribe amt. Leverandørregister Bearbejdningsregister, firmaregister: jern- metal og plastområdet. 4. udgave. Esbjerg 1981, 42 s. ill.

Videbæk, Ole: Industriregistrering i Ribe amt 1980. Særtryk af Mark og Montre 1980, s. 71-92, ill.

46.4 Lokalhistorie.

Enkelte lokaliteter

Alslev

Beck: Nikolai Laurentius Feilbergs levnedsløb og kredsen om ham. Herning 1981. 184 s. ill. N. L. Feilberg (1806-1899), fader til den kendte folkemindesamler H. F. Feilberg, var præst i Alslev-Hostrup 1834-1838. I bogen fortælles s. 24ff. om sognet.

Ansager

Hansen, S. Manø: Omkring oprettelsen af Ølgod og Ansager sognes Fattig- og Arbejdsanstalt. Ølgod Museum 1981, s. 20-30.

Blåvandshuk

Lange, Thomas: Eventyrets land. - genudg. med introduktion af Bent Vilslev Petersen. Historisk Samfund for Ribe Amt. Esbjerg 1981. 132 s. Roman om en degns liv og skæbne ved Blåvandshuk i begyndelsen af 1800-tallet. Originaludgave 1865.

Bramming

Bakkevejens skole 1906-1981. Jubilæumsskrift. Bramming 1981. 74 s., ill.

Brørup

Historisk Arkiv for Brørup og omegn 1980-1981. 60 s., dupl. ill.

Esbjerg

Bruhn, Verner: Turister i mange år. I anledning af Esbjerg-Fanø-Hjeriting Turistforenings 60-årsdag. Esbjerg 1982. 36 s., ill.

Esbjerg Andels Renovationsselskab. Forbruger- og medarbejderundersøgelse vedr. nye renovationssystemer. Esbjerg 1980. 25 s., 6 blade.

Esbjerg Andels Renovationsselskab. Oplæg til fremtidige renovationssystemer i Esbjerg kommune. Esbjerg 1980, 64 s. ill.

Esbjerg Museum. En ny tid. Vestjylland og Esbjergs industrialisering efter 1850: et baggrundsmateriale til lærere. Esbjerg 1981. 15 s. 2 blade. Litteraturliste om industrialiseringen i Danmark og Vestjylland: blad 1-2.

Esbjerg Sankt Nikolaj katolske menighed 1904-1979 og nye kirke 1969-1979 v/ J. Halstyn. Esbjerg 1979, 20 s. Indeholder gengivelse af jubilæumsskrift fra 1954.

Gudmundsen, U.: Forsyning i fokus. Udgivet af Esbjerg kommune. Forsyningsvirksomhederne. 130 s. ill. Om Esbjergs forsyningsvirksomheder gennem tiderne.

Kristensen, Thyge: Rids af Gartnernes Fagforening, Esbjerg afdelings historie. SID. I anledning af 40-årsjubilæet. Esbjerg 1981. 38 s.

Laursen, Bodil Busk: Keramikeren Søren Kongstrand 1872-1954. Katalog til udstilling på Esbjerg Museum dec-jan. 1981-1982. Esbjerg 1981. 32 s. ill.

Nørgaard, Ellen: Esbjerg skolevæsen 1905-1914. Esbjerg 1980. Efter Fra Ribe Amt 1980. 32 s., ill.

Rørkjær skole 1932-1982. Esbjerg 1982. 48 s. ill. Særnummer af Hjem og Skole april 1982.

»There are fresh winds blowing over Esbjerg«. Esbjerg 1980. 8 s. ill. Spe-

cialudgave af North Sea Observer december 1980.

Vejdirektoratet. Stopinterviewanalyse Esbjerg. 10. og 12. aug. og 20. september 1978. Kbh. 1980, 85 s. ill.

Fanø

Bedstefaders billedbog IV. Billedtekster af Otto Berg-Jensen. Billeder fra det gamle Nordby. 1981.

Fugdal Mose

Petersen, Dorte: Fugdal Mose 1918-1928/af Dorte Petersen, Mie Vestergård Jensen. Anne Lise Olesen. Esbjerg. Historisk Samfund for Ribe Amt 1981. 148 s. ill.

Gamst

Skov, Friis Legardt: Erindringsglimt fra en barndom omkring 1900, Fra Ribe Amt 1981, s. 31-51, ill.

Grene

Brus, Johs.: Grene Sogns og Kirkes Historie. Genudg. i samarb. mellem Grene Menighedsråd og Lokalhistorisk Forening for Grene sogn. Grene 1980, 76 blade. 1. udgave 1972.

Hostrup

Beck, Peter: Nikolai Laurentius Feilbergs levnedsløb og kredsen om ham. Herning 1981. 184 s. ill. N. L. Feilberg (1806-1899), fader til den kendte folkemindesamler H. F. Feilberg, var præst i Alslev-Hostrup 1834-1838. I bogen fortælles s. 24ff. om sognet.

Hostrup – landsby i Sydvestjylland: en arkæologisk-etnologisk undersøgelse. Tegninger og kort: Steen Ibsen Andersen. Esbjerg Museum 1981. 47 s. ill.

Jerne

Motionsklubben De Gamle Drengene af 1930-80 udi Jerne sogn. Esbjerg 1980. 13 blade, ill.

Karlsgaard

Sonne, Hjalmar: Karlsgaardværkets udvidelse 1941-1945. Et energi- og arbejdsløshedsprojekt. Fra Ribe Amt 1981, s. 155-176, ill.

Nordby

Byvandring i Nordby. Nordby 1981. 1 folder (4 s.) ill.

Oksbøl

Gammelgaard, Arne: Mennesker i malstrøm. Tyske flygtninge i Danmark 1945-1949. Systéme 1981, 200 s. ill. I denne bog om de tyske flygtninge er der afsnit om lejren i Oksbøl.

Træk af Oksbøl bys historie. Udg. af Oksbøl borgerforening. 180 s. ill.

Ovtrup

Jensen, S. Ravn: Glimt fra Ovtrup ungdomsforenings historie, Fra Ribe Amt 1981, s. 71-87.

Ribe

Agerbæk, Kirsten: Om Ribes vandtårn og dets bygningshistorie, Mark og Montre 1981, s. 53-63, ill.

Bencard, Mogens: Introduktion til Ribe Excavations 1970-1976, I, Esbjerg 1981, s. 9-21.

Bendixen, Kirsten: Scattas and Other Coin Finds, Ribe Excavations 1970-1976, I, Esbjerg 1981, s. 63-101.

Hægstad, Arne: Ribes kran, Mark og Montre 1981, s. 18-22, ill.

Johansen, Marianne: Udgift til bygning – et bygningsregnskab fra Ribe, hikuin 7, 1981, s. 139-148.

Lange, Johan: Havebrug i Ribe indtil 1800. Kbh. 1979, 44 s. ill. Særligt tryk af Meddelelser fra Havebrugs-historisk Selskab 1979:9.

Lassen, Thomas W.: Omkring billedmaterialet i »Ripæ Cimbricæ«, hikuin 7, 1981, s. 265-274, ill.

Laursen, Bodil Busk: Den antikvariske Samlings stiftere og støtter, hikuin 7, 1981, s. 275-280.

Madsen, Per K. & Schiørring, Ole: En udgravning i Ribes »nye grav« og et fund af keramik fra 1500- og 1600-årene, hikuin 7, 1981, s. 209-254.

Nielsen, Ingrid: Torvene i Ribe, hikuin 7, 1981, s. 15-32.

Nyborg, Ebbe: Om Ribe Domkirkes store ildpande, hikuin 7, 1981, s. 185-204.

Olsen, O.: Mogens Bencards femogtyve år i Ribe, hikuin 7, 1981, s. 11-14.

Ribe Excavations 1970-1976 I, ed. Mogens Bencard. Esbjerg 1981, 102 s. ill.

Skovgaard-Petersen, Inge: The Written Sources, Ribe Excavations I, Esbjerg 1981, s. 21-62.

Svendsen, Preben Fog: Vægter i Ribe – en kort fortælling om vægter-traditioner i Danmarks ældste by. Ribe 1981. 32 s. ill.

Tønsberg, Jeppe: Gravkors af støbejern. Fra Ribe Amt 1981, s. 91-100, ill.

Skonager

Bøggild-Andersen, Bodil: Med trolldomskunst og djævelsmagt, en sag mod Anne Christens i Skonager fra Skast herreds tingbog 1640, Ord & Sag 1981, s. 19-24.

Strellev

Hansen, Søren Manøe: En koffardikaptajn i Strellev, Mark og Montre 1981, s. 23-31.

Laursen, Bodil Busk: Koffardikaptajnens indkøb, Mark og Montre 1981, s. 32-41.

Varde

Just, Flemming: Den første brugs i Varde, Fra Ribe Amt 1981, s. 125-154.

Kristensen, H. K.: Varde galge – og kvindelige tyves straf, Fra Ribe Amt 1981, s. 88-90.

Larsen, Evald: Omkring Frimurer-gård og Frimurerhave i Varde, Fra Ribe Amt 1981, s. 101-124.

Stiesdal, Hans: Voldsteder ved Varde, Mark og Montre 1981, s. 6-17.

Vejen

Museum- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn 19805-1980, 75-års jubilæum. Vejen 1980, 8 s. ill. Indeholder også katalog over jubilæums-udstilling med Mogens Andersen og Henry Heerup.

Christiansen, Karl: 40 år med træ. Jubilæumsskrift/Fotos: Mogens Holmgaard. Vejen 1981, 24 s. ill.

Vester Vedsted

Beck, Peter: Nikolai Laurentius Feilbergs levnedsløb og kredsen om

ham. Herning 1981, 184 s., ill. N. L. Feilberg (1806-1899), fader til den kendte folkemindesamler H. F. Feilberg, var præst i Vester Vedsted 1838-1847. I bogen fortælles s. 24-60 om sognet.

Ølgod

Hansen, Søren Manø: Omkring oprettelsen af Ølgod og Ansager sognes Fattig- og Arbejdsanstalt. Ølgod museum 1981, s. 20-30.

Ølgod Museum. Beretning 1981, 32 s., dupl. ill.

50.26 Fredning af enkelte naturlokaliteter

Ribe amtskommune. Teknisk forvaltning. Fredede arealer. Ribe Amtsråd 1981. 153 ill. & 1 sammenfoldet kort.

60.96 Teknikkens historie

Gudmundsen, Ulf: Forsyning i fokus. Udgivet af Esbjerg kommune. Forsyningsvirksomhederne. Esbjerg 1981, 130 s. ill. Om Esbjergs forsyningsvirksomheder gennem tiden.

62.31 Elektricitetsværker

Sonne, Hjalmar: Karlsgårdeværkets udvidelse 1941-1945, et energi- og arbejdsløshedsprojekt, Fra Ribe Amt 1981, s. 125-154.

63.509 Gartneriets historie

Kristensen, Thyge: Rids af Gartnernes Fagforening. Esbjerg afdelings historie SID. I anledning af 40-års jubilæet. Esbjerg 1981, 38 s.

63.519 Havebrugets historie

Lange, Johan: Havebrug i Ribe indtil ca. 1800. Kbh. 1979. 44 s. 3 ill. Særtryk af Meddelelser fra Havebrugshistorisk Selskab 1979:9.

65.7 Mål og vægt

Hægstad, Arne: Ribes kran, Mark og Montre 1981, s. 18-22.

65.8 Trafik

Ribe amtskommune: Forslag til plan for den lokale og regionale kollektive personbefordring i Ribe Amtskommune. aug. 1980. Ribe Amtsråd 1980, 271 sider + kort og 1 sammenfoldet illustrationsplan.

Vejdirektoratet, Økonomisk-statistisk afdeling: Stopinterviewanalyse aug.-sept. 1978 Esbjerg. Kbh. 1980, 85 s. ill.

65.84 Jernbaner

Rasmussen, Lars: Holsted-Vorbasse-Bindeballe jernbane, Fra Ribe Amt 1981, s. 3-30.

65.909 Søfartshistorie

Hansen, Søren Manø: En koffardikaptajn i Strellev, Mark og Montre 1981, s. 23-31.

Kristensen, H. K.: »Den danske Flag« i Amsterdam, Fra Ribe Amt 1981, s. 198-200.

67.11 Jernstøbning

Teknologisk Informationscenter for Ribe amt. Leverandørregister for Ribe amt: bearbejdningsregister, firmaregister: jern-, metal- og plastområdet. 4 udg. Esbjerg 1981, 42 s. ill.

Tønsberg, Jeppe: Gravkors af støbejern, Fra Ribe Amt 1981, s. 91-100.

67.4 Træindustri

Christiansen, Karl: 40 år med træ. Jubilæumsskrift, fotos: Mogens Holmgaard. Vejen 1981, 24 s. ill. Plus Vejen Træindustri.

68.2 Smedehåndværk

Nyborg, Ebbe: Om Ribe Domkirkes store ildpande, hikuin 7, 1981, s. 185-204.

69.43 Malerhåndværk

Sydjysk Malermesterforening 1931-1981. Esbjerg 1981, 20 s. ill.

69.84 Vandforsyning

Agerbæk, Kirsten: Om Ribes vandtårn og dets bygningshistorie, Mark og Montre 1981, s. 53-63, ill.

69.84 Renovationsvæsen

Esbjerg Andels Renovationselskab. Forbruger- og medarbejderundersøgelse vedr. nye renovationssystemer. Esbjerg 1980, 25 s., 6 blade.

Esbjerg Andels Renovationselskab. Oplæg til fremtidige renovationssystemer i Esbjerg kommune. Esbjerg 1980, 64 s. ill.

69.94 Tørveskæring

Petersen, Dorte: Fugdal Mose 1918-1928/ af Dorte Petersen, Mie Vestergård Jensen, Anne Lise Olesen. Historisk Samfund for Ribe Amt. Esbjerg 1981, 148 s. ill.

70.6 Kunstnere

Billedkunstens Hvem Hvad Hvor i Ribe Amt, udg. af Ribe Amts Kunstudvalg. Esbjerg 1981, 60 s. ill.

70.86 Kunstmuseer

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn 1905-1980. 75-års-jubilæum. Vejen 1980, 8 s. ill.

71.02 Restaurering af arkitektur

Søndergaard, Steffen: Restaurering af Stenbrogaard, Mark og Montre 1981, s. 42-52.

71,95 Bebyggelseshistorie

Johansen, Marianne: Udgift til bygning - et bygningsregnskab fra Ribe, hikuin 7, 1981, s. 139-148.

Larsen, Evald: Omkring Frimurergård og Frimurerhave i Varde, Fra Ribe Amt 1981, s. 101-124.

Madsen, P. K. & Schiørring, Ole: En udgravning i Ribes »nye grav« og et fund af keramik fra 1500- og 1600-årene, hikuin 7, 1981, s. 209-254.

Nielsen, Ingrid: Torvene i Ribe, hikuin 7, 1981, s. 15-32.

73.08 Gravmæler

Tønsberg, J.: Gravkors af støbejern, Fra Ribe Amt 1981, s. 91-100.

75.09 Illustrationskunstens historie

Lassen, Thomas W.: Omkring billedmaterialet til »Ripæ Cimbricæ«, hikuin 7, 1981, s. 265-274.

76 Kunsthåndværk

Laursen, Bodil Busk: Keramikeren Søren Kongstrand 1972-1954. Udstillingskatalog Esbjerg Museum dec.-jan. 1981-1982. Esbjerg 1981.

Laursen, Bodil Busk: Koffardikap-tajnens indkøb, Mark og Montre 1981, s. 32-41.

79.43 Skakklubber

Skakklubben »Centrum« jubilæum oktober 1980. Esbjerg 1980, 24 s. ill.

79.5 Gymnastik

Motionsklubben De Gamle Drenges af 1930-1980 udi Jerne sogn. - Esbjerg 1980, 13 blade ill.

89 Sprogvidenskab

Ord & Sag, udgivet af Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning. Århus 1981.

91.15 Forhistorisk arkæologi

Stoumann, I.: Arkæologiske undersøgelser i Hostrup, HOSTRUP Landsby i Sydvestjylland, udg. af Esbjerg Museum 1981, s. 5-18.

96.15 Middelalderarkæologi

Madsen, P. K. & Schiørring, O.: En udgravning i Ribes »nye grav« og et fund af keramik fra 1500- og 1600-årene, hikuin 7, 1981, s. 209-254.

Ribe Excavations 1970-76/ ed. by Mogens Bencard. Esbjerg 1981. I. bind/drawings by Jette Madsen (coin finds), Moira Mackenzie (maps); translation by Barbara Bluestone 1981, 102 s. ill.

Stiesdal, Hans: Voldsteder ved Varde, Mark og Montre 1981, s. 4-17.

96.71 Besættelsestiden

Gammelgaard, Arne: Mennesker i malstrøm. Tyske flygtninge i Danmark 1945-1949, Système 1981. 200 s., ill. I denne bog er der afsnit om flygtningelejren i Oksbøl.

Østergaard, Sofie-Amalie Høgsbro: Dagbogsblade 1939-45. Et tidsskildre. Forlaget Hønsetryk 1981. 96 s., ill.

99.4 Enkelte personer

Olsen, O.: Mogens Bencards femogtyve år i Ribe, hikuin 7, 1981, s. 11-14.

Peter Beck: Nikolai Laurentius Feilbergs levnedsløb og kredsen om ham.

Herning 1981, 184 s., ill. N. L. Feilberg (1806-1899), fader til den kendte folkemindesamler H. F. Feilberg, var præst i Alslev-Hostrup 1834-1838 og i Vester Vedsted 1838-1847. I bogen fortælles s. 24-60 om disse to sogne.

Hansen, Tage: Mejeribestyrer Jens P. Justesen, Brørup. Historisk Arkiv for Brørup og omegn, s. 4-11.

Laursen, Bodil Busk: Keramikeren Søren Kongstrand 1872-1954. Udstillingskatalog Esbjerg Museum dec.-jan. 1981-1982. Esbjerg 1981.

Skov, Friis Legardt: Erindringsglimt fra en barndom omkring 1900, Fra Ribe Amt 1981, s. 31-51, ill.

Østergaard, Sofie-Amalie Høgsbro: Dagbogsblade 1939-1945, et tidsskildre. Forlaget Hønsetryk 1981, 96 s. ill.

99.9 Slægtsforskning

Dansk Slægtsforskning. Slægtsbog for efterkommere efter Peder Christensen husmand og smed på Lindbjerg Mark, Ølgod Sogn, f. 1837. Fredericia 1978. 119 s. 12 tavler.

Dansk Slægtsforskning. Slægtsbog for efterkommere efter Joachim Bartholin Grumsen toldassistent i Ribe, Nordby på Fanø samt i Kobberø, Gettrup Sogn født 1827. Fredericia 1978, 75 blade, 6 tavler.

Dansk slægtsforskning. Slægtsbog for efterkommere efter Georg Simon Kruse gårdejer i Østergård i Frisvad, Varde landsogn, født 1832. Fredericia 1968, 52 blade, 5 tavler.

Dansk slægtsforskning. Slægtsbog for efterkommere efter Hans Hinrich Kruse gårdejer i Lund, Ansager

sgn, født 1822. Fredericia 1978, 115 blade, 10 tavler.

Nordisk slægtsforskning. Slægten Legarth fra Glibstrup (Andst sogn) om brødrene Frederik og Iver Johansen Legarth, født 1815 og 1817, deres forfædre og efterkommere. Skringstrup Skals. 1980, 353 s., ill. + 5 kort.

Slægtsbog for Ane og Hans Peder Pedersen, Vandflod, Oksby og deres

efterkommere/ slægsudvalg Hans Peder Hansen et al. Varde 1958, 66 s. ill. Tillæg for tiden 1957-1978. Bramming 1979, 32 s.

Dansk slægtsforskning. Slægtsbog for efterkommere efter Peder Christian Sørensen Rimmer husmand i V. Assels sogn, senere husmand og murer i Ø. Assels mark, f. 1857. Fredericia 1978, 96 blade, 11 tavler.

Regnskab

Driftsregnskab 1981

INDTÆGTER

Kontingenter	79.620,00	
Bogsalg	121.734,76	
Udgående moms (betalt v. bogsalg)	24.450,67	
Portogodtgørelse	10.971,85	
Amtstilskud	7.000,00	
Kommunale tilskud	9.960,00	
Tilskud fra pengeinstitutter	5.500,00	
Tilskud til film	6.000,00	
Tilskud til udgivelser	51.836,00	
Renter af obligationer og giro	609,06	
Renter i Brørup Sparekasse	1.479,06	
	<hr/>	
	2.088,12	2.088,12
Refunderet moms		17.606,00
Lejeindtægt		122,95
Deltagerbetaling ved udflugter m.v.		62.543,10
Diverse indtægter		1.800,00
		<hr/>
Samlede indtægter		401.233,45

UDGIFTER

Lønninger til ekspeditionen m.v.	9.652,00	
Kontingent til SLF, forsikringer m.v.	2.788,00	
Forfatterhonorarer	6.200,00	
Årbogen Fra Ribe Amt 1981	77.818,90	
Publikationer, film, tryksager m.v.	162.016,22	
Portoudgifter	24.011,66	
Kontorartikler, papir, telefon m.v.	7.077,89	
Møder og udflugter	63.467,15	
Kurser, møder m.v.	1.039,00	
H. K. Kristensen-prisen, repræsentation ..	2.695,00	
Bogkøb, bibliotek	1.503,35	
Husleje, diverse udgifter	3.019,00	
Indgående moms (betalt ved køb)	36.405,97	
Indbetalt moms	2.400,00	
	<hr/>	
Samlede udgifter		400.094,14

Specifikation af tilskud:

Tilskud fra kommuner:

Varde	500
Grindsted	500
Ølgod	800
Ribe	1.310
Holsted	800
Vejen	1.500
Billund	400
Helle	450
Brørup	500
Bramming	400
Blåbjerg	500
Fanø	400
Esbjerg	1.500
Blåvandshuk	400

Tilskud fra pengeinstitutter:

Bikuben Esbjerg	500
Lunde-Kvong Andelskasse	500
Provinsbanken	300
Sparekassen SDS, Vejen	1.000
Privatbanken	300
Sparekassen SDS, Esbjerg	1000
Bikuben Ribe	400
Brørup Sparekasse	1.500

Tilskud til udgivelser:

Det humanistiske forskningsråd	15.000
Skast herreds brandkasse	10.000
Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse	7.000
Andelsbanken	1.836
Ribe Amts kulturfond	10.000
Grindsted bibliotek	8.000

Tilskud til film:

Varde Bank	1.000
Sparekassen Sydjylland	5.000

Regnskab

Regnskabsoversigt 1981

Overført pr. 1. januar 1981	44.774,23
Indtægter 1981 iflg. kassebog	401.233,45
	<hr/>
	446.007,68
Udgifter 1981 iflg. kassebog	400.094,14
	<hr/>
Overføres pr. 1. januar 1982	45.913,54
	<hr/>

Status pr. 1. januar 1982

AKTIVER

Brørup Sparekasse kt. 879-05-29295	25.732,51
Brørup Sparekasse kt. 879-00-10982	16.893,07
Postgiro 6 04 31 94	3.518,46
	<hr/>
	46.144,04
÷ ikke hævede check	230,50
	<hr/>
	45.913,54
Boglager	3.000,00
Legat – obligationsbeholdning nom.	12.700,00
	<hr/>
	61.613,54
Statstilskud 1981 til gode	7.100,00
	<hr/>
Formue den 1. januar 1982	68.713,54
	<hr/>

Brørup den 1. januar 1982

Johs. Godsk Hansen

Ovenstående regnskab er fundet i bedste orden. Beholdningen kontrolleret og bilag stikprøvevis kontrolleret.

Tjæreborg den 26. februar 1982

Jens Kusk

Sv. B. Troelsen

Nye medlemmer

Agerbæk: Greta Dippel. *Ansager:* G. B. Dreesen. *Askov:* Tove Jensen. *Bil-lum:* Åse Okel Otto. *Billund:* Verner Christensen. *Blåvand:* Bent Vilslev Pe-dersen, Ho. *Bramming:* Jeffrey E. Andersen, Bramming bibliotek, Hans P. Schmidt, Endrup. *Darum:* Johannes Hansen. *Esbjerg:* Jørgen Broch, Hans Chr. Christensen, E. Dencher, Hanne Juel, Michael Lauenborg, Ellen Mar-grethe Madsen, Erik og Anna Grete Mikkelsen, Jørgen Dieckmann Rasmus-sen, Hans Skibelund, Hjalmar Sonne, Ejner Rask Sønderborg, Søren H. Sø-rensen, Tang Sørensen, Sv. Åge Werborg. *Filskov:* Judith Andersen. *Føvling:* Jens Juhl Petersen. *Grindsted:* K. Dyring, Mary Højstrup Jensen, Klaus Jørgensen, Hans Henrik Lider, Bodil Rahbek, Jens Rahbek. *Hejnsvig:* Eva Nielsen. *Henne Strand:* Maren Birgith Jensen. *Holsted:* Lisbeth Hansen, Dine og Peter Pagh Nielsen. *Nordby:* Jørgen Lind. *Nordenskov:* Kirsten Madsen. *Nr. Nebel:* Søren Hübschmann. *Outrup:* Anne Marie Lauridsen. *Ribe:* Helle Germansen, Peder Hjort, Steffen Steffensen, Leif Vognsen. *Sig:* Th. Thomsen. *Skovlund:* Julie Østergård. *Tjæreborg:* Hanna Iversen, Grethe Nielsen. *Varde:* Kristen J. Christensen, Frisvad Mølle, Hanne Elm-Larsen, Flemming Holm, Poul Jakobsen, Erling Milthers, Gunnar Skov, Jørgen Svender, Lillian Lohmann Svendsen, Søren Tange. *Vejen:* Tage Rosenberg. *Vejers:* Sigrid Frandsen. *Vester Nebel:* Jørgen Peter Andersen, Gunnar Sø-rensen. *Vorbasse:* Ejnar Jensen, Karl Kristensen. *Ølgod:* Amtskonserverings-anstalten for Ribe og Ringkøbing amter, Laurids Bolerup, Vagn Pedersen, Kurt Theilgård.

Uden for Ribe amt

Anette Bigum, *Højbjerg.* Knud Bjerre, *Vamdrup.* Niels Jørgen Hedegård, *København NV.* Peter Jensen, *København NV.* Bill Johnsen, *Ballerup.* Arne Jouttijärvi, *Brønshøj.* Ebbe Nyborg, *København Ø.* Rødding bibliotek. Edv. F. S. Skovgård, *Virum.*

Foreningens virksomhed

Beretning

I årets løb er der afholdt følgende arrangementer:

Årsmødet 1981 blev i fjor holdt på Esbjerg højskole, hvor Verner Bruhn talte om Arbejderbevægelsen som folkelig bevægelse. Der var ca. 60 deltagere.

I juni gik *sommerudflugten* til Tut-ankh-Amon-udstillingen i Hamborg – og var undtagelsesvis arrangeret som weekendtur. Vi måtte dublere turen for at alle interesserede kunne deltage – i alt 200 medlemmer.

Den *historiske søndag* foregik som en bustur til *Vikingedstillingen* på Forhistorisk Museum Moesgård, hvor der deltog ca. 100.

Efterårsmødet blev holdt i november i Thorstrup hvor E. Busk Jensen talte i kirken og museumsinspektør Hans Stiesdal i forsamlingshuset for 160 deltagere om Voldsteder ved Varde å.

Af udgivelser har året budt på:

Årbogen Fra Ribe Amt 1981 som var på 230 sider kom i september. Den har fået nyt udseende og nyt tryk, men fortsætter indholdsmæssigt de gode traditioner med et varieret stof både geografisk over hele amtet og i tid. Årbogen er også udgivet som *lydbog* for svagseende og blinde.

I efteråret udkom *Fugdalen Mose 1918-28* om en tørvefabrik i Hejnsvig. Det var en bog som blev modtaget med stor begejstring og den er allerede udsolgt. Bogen blev udgivet med tilskud fra Grindsted- og Hejnsvig sparekasse, som vi hermed takker.

I efteråret kunne vi udsende det tredje genoptryk af Oluf Nielsens herredsbeskrivelser, nemlig *Slavs herred*. Udgivelsen blev muliggjort ved hjælp fra Grindsted bibliotek. Hermed er Malt herred, Gørding herred og Slavs herred genoptrykt, og vi overvejer om vi nu kan magte at genudgive Skast herred.

I samarbejde med Blåvandshuk Turistforening har vi genudgivet Thomas Langes roman fra 1865 *»Eventyrets land«* – en udgivelse som mange har været glade for. Også denne bog er udsolgt.

Det har været et stort udgivelsesprogram som har krævet meget arbejde og jeg siger redaktionsudvalget tak for deres indsats.

Filmen *»Langs en gammel grænse«* fra 1947 er meget efterspurgt og har været udlånt til en halv snes foreninger i årets løb.

H. K. Kristensen-prisen blev i 1981 tildelt lektor Bue Kaae, Esbjerg. Prisen er ikke uddelt i 1982.

I tidsskriftet *Fortid og Nutid* bd. 29, hæfte 2, 1981 skrev formanden på opfordring af tidsskriftets redaktør en artikel om arbejdet i Historisk Samfund. Denne artikel er som særtryk sendt til alle medlemmer og til alle kommuners kulturudvalg.

Historisk Samfund har i årets løb haft samarbejde med Ribe Amts Museumsråd, med Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver i Ribe amt, med Fredningsplankontoret i Ribe og med mange enkelte museer og arkiver. Over for mange medlemmer er der ydet vejledning og hjælp i lokalhistoriske sager.

Sammenslutningen af lokalhistoriske Arkiver i Ribe Amt (RAL)

Formand: Chr. Carstensen, Højmarksvej 2, 6670 Holsted. Tlf. (05) 39 22 59.
Kasserer: A. Bjerregaard Andersen, Torvegade 20, 6800 Varde. Tlf. (05)
22 06 73.

Som en fortsættelse af arkivernes samarbejde i forbindelse med billedkampagnen i 1978, blev der dannet en sammenslutning af de lokalhistoriske arkiver i Ribe amt, hvis formål bl.a. er *at* fremme det lokalhistoriske arkivarbejde i amtet, *at* afholde kurser, *at* virke som initiativtager og koordinator for fælles aktiviteter og *at* være forhandler med offentlige myndigheder i arkivspørgsmål.

Bortset fra afholdelse af enkelte kurser har sammenslutningen ikke været meget aktiv, hvilket skyldes, at man på grund af det lave kontingent (30,- kr.) ikke har rådet over mange midler.

For at råde bod på dette forhold, har den i 1981 valgt bestyrelse set det som sin første opgave at skaffe sammenslutningen et bedre økonomisk grundlag, hvilket man også har opnået i form af tilskud fra amtet og pengeinstitutter.

Desuden har sammenslutningen prøvet på at give de enkelte arkiver en bedre orientering om, hvad der sker på landsplan i arkivmæssig henseende, og endelig har man foretaget en registrering af de arkivalier, der vedr. et andet arkivområde, end det hvor de er opbevarede, f.eks. kopier af tinglyste dokumenter fra perioden 1863 – ca. 1917 opbevaret på 4 forskellige arkiver i amtet. Nærmere oplysninger om hvor disse kopier opbevares kan fås ved det stedlige arkiv.

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver

Billund Kommune

Lokalhistoriske arkiver for Billund Kommune

Billund afdeling:

Billund Centret, 7190 Billund.

Åben hver torsdag fra kl. 19-21 eller efter aftale med lederen.

Leder: Kristian Udby, Mølleparken 112, 7190 Billund, tlf. (05) 33 82 68.

1981 begyndte med indflytning og indretning af de nye lokaler, med reoler og skabe samt installation af brandsikringsanlæg. Der er i 1981 modtaget 61 afleveringer, deriblandt enkelte foreningsarkiver. Registreringsarbejdet er endnu ikke tilendebragt. Arkivet har sammen med lokalhistorisk forening for Grene sogn arrangeret 2 udstillinger og lavet en lysbilledserie »Billund gennem 100 år«, der blev vist ved et lokalhistorisk møde. Arkivet er i årets løb brugt flittigt, bl.a. til slægts- og lokalhistoriske undersøgelser.

Et filmselskab har brugt gamle fotos til indslag i en film om Billund bys udvikling. Et reklamebureau og en erhvervsvirksomhed har også fået forskellige oplysninger og gl. fotos til brug i et jubilæumsskrift. Endelig har Den Bibliotekshistoriske Sæmning fået tilsendt oplysninger og fotos.

Vorbasse afdeling:

Kirkegade 3, 6623 Vorbasse

Åben hver anden tirsdag aften eller efter aftale med lederen. Desuden er det muligt at besøge arkivet i museets åbningstid.

Leder: Jørgen Møller, Dalgasvej 16, 6623 Vorbasse, tlf. (05) 33 35 54.

Registrering af det oprindelige materiale såvel som det nyindkomne er nu ved at være tilendebragt, så der fremover kan ofres kræfter på billedsamlingen.

Markedsfilmen er gjort færdig – et arbejde hvis omfang vi ikke kunne overskue ved starten – og det var måske godt nok!

I forbindelse med Brugsens udvidelse har der været lavet en miniudstilling om brugsens historie.

Sammen med museet er der arrangeret en foredragsaften med Sven Thorsten over emnet »Vorbasse-drengene – højjudgraverne«, som turnerede i en stor del af Jylland omkring 1920-30.

1981 gav ialt 59 afleveringer.

Blåbjerg kommune

Blåbjerg lokalhistoriske arkiv

Bredgade 70, 6830 Nr. Nebel.

Åbningstid: mandag 8.30-11.30, ferierne undtaget.

Leder: H. Uhre Schmidt, Brinksvej 1, Kvong, 6800 Varde, tlf. (05) 25 40 72.

I 1981 er til arkivet afleveret 296 numre.

Da arkivet er temmelig ungt, har vi endnu ikke haft udstilling af nogen art, men mon ikke det sker i 1982, da vi nu har fået samlet temmelig meget, som nok skulle kunne give grundlag for en udstilling.

Blåvandshuk kommune

Blåvandshuk lokalhistoriske arkiv.

Kirkegade 3¹, 6840 Oksbøl, tlf. (05) 27 15 48.

Åben efter aftale med en af nedennævnte:

Leder: Frode Sørensen, Borrevej 5, Oksbøl, tlf. (05) 27 11 22.

Medarbejdere: Børge Sneum, Gl. Møllevej, Oksbøl, tlf. (05) 27 10 78.

Gert Ravn Nørgaard, Granvænget 3, Oksbøl, tlf. (05) 27 19 57.

Ved årets udgang aflagde vi den faste åbningstid. Den lokale søgning og interesse for arkivet var ikke overvældende. Et aftalt besøg efter nogen orientering forud har begge parter langt mere ud af.

Vi har ingen statistik over afleveringer. Det er ikke så mange, men de er ofte store. En del kommer til via museet og dets folk. Gode gaver er kommet fra folk som blev født her og forlod egnen i de unge år. De ser ofte sagerne i et andet lys end vi hjemmefødinge.

Historikere fra så fjerne steder som København og USA har siddet og samlet oplysninger til bestemte opgaver. Det lærte vi også noget ved.

Efter egen mening passer vi godt på sagerne men mangler ofte tid til at kæle lidt mere for dem. Tid til at bruge det til noget og at skrive noget af det, som andre ikke nåede at få gjort. Thi det tjener jo intet formål blot at gemme for at gemme.

Vi modtog mere fra andre arkiver, end vi gav igen. Derfor, og for al venlig hjælpsomhed vor bedste tak.

Bramming kommune

Bramming byhistoriske arkiv

Ingen fast åbningstid.

Leder: Olaf Bak, Sportsvej 7, 6740 Bramming, tlf. (05) 17 45 51.

I løbet af året 1981 modtog Bramming byhistoriske arkiv gaver fra 43 forskellige givere, hvilket er 10 givere mere end i 1980. Langt den største part af de 43 givers gaver bestod af flere effekter.

Effekterne omfatter bl.a. fotos, postkort, årsskrifter, protokoller, skøder, egns- eller levnedbeskrivelser, personbeskrivelser, byggetegninger til huse, kopier af brandprotokoller, amtsvejviser, bøger og udklip m.v.

Desuden indkom der enkelte brugsting samt yderligere bidrag til arkivets skomagermuseum, der ligger nedpakket i kasser i kælderrummet, hvor arkivet har til huse.

Arkivets leder holdt i årets løb to foredrag om arkivets virksomhed og det gl. Bramming ledsaget af billedmateriale/lysbilleder, ligesom prøver på arkivmateriale var fremlagt i begge tilfælde.

To større udlånsopgaver prægede 1981, nemlig udlånet af materialer vedr. sognets skolevæsen i anledning af Bakkevejens skoles 75-års jubilæum samt et omfattende udlån af materiale til forarbejdet til bogen om vestjyske stationsbyer.

I årets løb fik arkivet af Bramming borgerforening, der ligger stille i disse år, overdraget opgaven med at videreføre Bramming-filmen, hvortil der ikke er optaget film de seneste år.

Desuden er der besvaret en del korte henvendelser fra skoleklasser, som arbejder med samtidshistorie, dels i folkeskolen dels i efterskolen.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12 A, Darum, 6740 Bramming

Åbent efter aftale.

Leder: J. Hedegård Rasmussen, Alsædtægten 12, Darum, 6740 Bramming, tlf. (05) 17 93 30.

Arkivet har modtaget og registreret 41 afleveringer. I årets løb er skriftligt besvaret 32 forespørgsler. Arkivet har været medvirkende ved to større lokalhistoriske arrangementer, samt optagelse af to indslag i Radio Syd. I arkivets egne lokaler er afholdt 4 møder, og to foredrag er holdt i nabosogne.

Der er nu udarbejdet et fyldigt register over arkivets beholdning af foreningsarkivalier omfattende 37 foreninger. En indholdsfortegnelse til dette register kan fås ved henvendelse. Udarbejdelsen af foreningsregisteret medførte bl.a., at der fremkom en »søgeliste« over godt en snes foreninger, som vi ingen arkivalier har fra. En omtale af dette forhold i bladet »Darum Sogn« gav resultat i form af yderligere tilgang af foreningsarkivalier.

I årets løb er arkivets bestand af arkivaliekopier fra landsarkivet forøget. Det samme gælder håndbogssamlingen, der omfatter: forskellige opslagsværker og registre, samt trykt lokalhistorisk litteratur om Darum sogn og nabosogne.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken, 6690 Gørding.

Leder: Nora Olesen, Sdr. Lourupvej 17, 6690 Gørding, tlf. (05) 17 82 50.

Arkivet har i 1981 indskrevet 82 afleveringer, heraf enkelte foreningsarkiver.

Vi har lavet 4 båndoptagelser. I forbindelse med Spejderjubilæum har vi haft en udstilling, der tillige er blevet vist i forskellige pengeinstitutter. Vi har modtaget 2 foreningsfaner.

En skoleklasse på Gørding Skole er igang med at skrive mejerihistorie og dem er vi behjælpelige med oplysninger. I 1981 har vi haft 1 månedlig åbningsaften på skiftende ugedage. I foråret arrangerede vi en aften med folkeviser samt oplæsning. I november en aften med »Hvornår var det nu det var« og kend din egns historie, samt identifikation af gamle brugsting.

I forbindelse med årets byfest var vi medarrangør af en aften sammen med Husholdningsforeningen samt fællespyntning af vogn til optog, med en gammel maskine til fremstilling af æblemost som opbevares i arkivet.

Vejrup sognearkiv

Skolevænget 1, Vejrup, 6740 Bramming, tlf. (05) 17 33 42.

Leder: Gdr. Hans Andreasen, Grisbækvej 11, 6740 Bramming, tlf. (05) 19 00 63.

For Vejrup sognearkiv blev 1981 et godt år. I årets løb modtog vi fra 15 givere gaver, der hver for sig bestod af mange effekter, heraf nogle ret omfattende. For første gang fik vi også ting, der har været benyttet i landbruget i gamle dage bl.a. en tørvegraver, og en trådstrammer fra ca. 1912.

Vi føler os vældig godt tilfreds med de to nye rum, som Bramming kommune har stillet til rådighed for arkivet, og i dem har vi alt den plads, vi har brug for.

Den 4. november og 2. december var der for første gang åbent hus, og det vil også blive tilfældet i det nye år.

Vi har modtaget 500 kr. fra Vejrup Sparekasses gavefond, som vil blive anvendt i arkivets arbejde.

Det er også i årets løb blevet til mange henvendelser fra folk, der har ønsker om lokalhistoriske oplysninger, eller kommer og ser arkivet, og det er man altid velkommen til.

I arkivudvalget har vi fået et af vore store ønsker opfyldt, penge til en kassettebåndoptager.

Vester Nykirke Sognearkiv

Hovedvej A 1 nr. 23, Endrup, 6740 Bramming, Tlf. (05) 19 10 37.

Leder: Louise Hansen

Fra starten i efteråret 1978 går arkivet nu roligt fremad, og er steget siden sidste årsberetning fra 105 grupper til 131 grupper med ialt 51 egentlige arkivalier, som aftægtskontrakt, arealattest, skøder, obligationspapirer, skolemateriale, medlemsbøger og regnskabsbøger. 66 grupper med fotos og billeder. 14 grupper med kort og tegninger.

Giverne er stort set de samme, som før har betænkt arkivet med gaver dog er der nogle enkelte nye.

Vester Nykirke arkiv har også modtaget enkelte gamle ting, som er gået ind i samlingen.

Efter udstillingen af arkivalierne, som blev vist meget stor interesse, er der tilgået arkivet mange fotografier, ligesom arkivet også har modtaget flere skøder.

Desuden har arkivet fra landsarkivet i Viborg købt kopier af folketællingslister fra 1787-1845. Herfra kan man følge generationer og slægter fra Endrupholm og andre gårde i sognet.

De daglige besøg er de lokale beboere her i Vester Nykirke, som altid er velkomne.

Brørup kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, 6650 Brørup. Fast åbningstid: torsdag 15-17, eller efter aftale.

Leder: Holger Nielsen, Paxvej 45, 6650 Brørup, tlf. (05) 38 22 15.

Møde den 6. april, hvor skovrider Kelp, Stilde, talte om egnens plantager og disses udvikling.

Sommerudflugt til Sønderborg-Dybbøl. Kørte ad den gamle hævevej. Gjorde korte ophold ved Immervad bro, Hærulfstenen, Urnehoved, Klipleve kirke og Gråsten slot. Besøgte museet på Sønderborg slot. Hjemturen over Hardses-høj-Ballebro.

I november en foredragsaften med pastor Frandsen, Askov, som taler. Endvidere fremvisning af filmen »Langs en gammel grænse«.

Kirkebøger for de tre sogne Brørup, Lindknud og Folding samt folketællingslister er nu tilgængelige på arkivet.

Esbjerg kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Teglværksgade 1 B, 6700 Esbjerg, tlf. (05) 13 12 23

Åbningstid: mandag-fredag 10-16, torsdag 10-18

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen.

Aktiviteterne i og omkring Byhistorisk Arkiv i 1981 har været præget af lederskifte. Efter ca. 7 års ansættelse forlod Dorte Haahr Carlsen stillingen som arkivleder den 1. april 1981 og rejste til Sjælland. Som ny leder ansattes cand.phil. Jørgen Dieckmann Rasmussen, der på grund af anden ansættelse først kunne tiltræde stillingen den 1. september 1981.

Skønt det ikke var muligt at drive opsøgende arbejde i 1981, fik arkivet 144 afleveringer. I alt er der foretaget 311 registreringer, hvoraf de 4 er indgået i Vester Nebel sognearkiv, der startede sidste år.

Udstillingen i arkivets udstillingslokale har været »Fotograf Kromann's Fanø«. Til en foredragsrække om besættelsen, arrangeret af Jerne Foredragsforening, bidrog Byhistorisk Arkiv med en særudstilling »Besættelsestidens hverdag – i Esbjerg«, som blev opstillet på Esbjerg Seminarium. Arkivets udstilling på plejehjemmet Hedelund blev udskiftet medio 1981. Endvidere har arkivet optaget et samarbejde med nogle af byens plejehjem om udlån af fotostater til skifteudstillinger. Denne ordning er en stor succes.

Af anden formidlingsvirksomhed kan nævnes, at arkivlederen har holdt foredrag, vist film eller rundvist i arkivet for 14 foreninger eller grupper af personer. I modsætning til tidligere år kunne arkivet derimod ikke i 1981 deltage med filmforevisning i forbindelse med »Havfriske dage«, da arkivet på daværende tidspunkt var uden faglig leder.

Arkivet har haft 1438 besøgende, hvori indgår 9 besøg af skoleklasser eller andre grupper. Besøgstallet er en fremgang på 35 i forhold til sidste år.

Der er besvaret 268 forespørgsler af forskellig art.

I august deltog den nye arkivleder og en af arkivets medarbejdere i Dansk Historisk Fællesforenings årsmøde i Ålborg. I efteråret deltog to af arkivets medarbejdere i et kursus om bygningshistorie og bygningsbevaring på Gl. Skovridergaard. Kurset var arrangeret af Sammenslutningen af lokalhistoriske Arkiver. Indtil marts 1981 havde arkivlederen sæde i bestyrelsen for Ribe

Amts lokalhistoriske Arkiver som sekretær og kasserer, men i forbindelse med sin fratrædelse nedlagde Dorte Haahr Carlsen disse hverv.

Fanø kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Nordby Sogn – Fanø

Hovedgade 21, Nordby, 6720 Fanø.

Leder: Marius Sørensen, Hovedgaden 21, Nordby, 6720 Fanø, tlf. (05) 16 21 19.

I 1981 er der tilgået arkivet 7 stk. afleveringer. I 1982 forventes lokalarkiverne i Nordby og Sønderho samlet under en fælles bestyrelse med fælles vedtægter, men fortsat med lokale indsamlinger og opbevaring i hvert sogn.

Endvidere imødeser lokalarkivet i Nordby i 1982 at få stillet lokaler til rådighed af Fanø kommune og kan derefter arrangere faste åbnings- og besøgstider for interesserede.

Grindsted kommune

Grindsted egnshistoriske arkiv

Morsbølvej 16, 7200 Grindsted, tlf. (05) 32 09 00 (Grindsted bibliotek).

Åbent: Læsestuen: mandag, onsdag og torsdag 14.00-19.30, tirsdag og fredag 10.00-19.30, lørdag 9.00-12.00.

Arkivet: mandag til fredag 14.00-17.00 eller efter aftale.

Leder: Overbibliotekar Hans E. Eriksen, tlf. (05) 32 06 04.

Arkivet har i 1981 modtaget 2 store og ca. 20 mindre afleveringer. Desuden modtages næsten dagligt vidt forskellige enkeltsager (billeder, postkort, vedtægter, beretninger o.s.v.). Fra fotograf C. Lund er erhvervet ca. 300 udvalgte billeder fra Grindsted og omegn (alle i format 21×30 cm) optaget af fotograf H. Lund i tiden 1907-1950. Et stort antal af disse billeder indgik i Grindsted museums sommerudstilling: Stationsbyen Grindsted.

Af særlige grunde har en fuldt tilfredsstillende ordning af arkivet endnu ikke kunnet færdiggøres i 1981. Men i 1982 vil det lyses.

Håndbogsamlingen udvides stadig med speciel trykt lokalhistorisk litteratur, og fra Landsarkivet i Viborg er modtaget xeroxkopier af tingbøger, fæstebreve, fæsteprotokoller m.v.

En forsøgsindsamling af personlige errindringer (skriftlig eller på bånd) gav et godt resultat, og der uddeltes 3 præmier a 500 kr. Der fortsættes i 1982. Endelig kunne nævnes at filmen: »Glimt fra Grindsted kommune i 70'erne« er ved at være færdig.

Adskillige grupper og foreninger har fået arkivet forevist. Det bruges meget i bibliotekets referencevirksomhed samt i forbindelse med udstillinger o.l. Glædeligvis er der også en vedholdende interesse for at bruge materialerne til slægts- og lokalhistoriske studier. Grindsted og omegns slægts- og lokalhistoriske forening har lånt materialer til enkelte kurser.

I samarbejde med museet og folkeuniversitetet er holdt foredrag med følgende emner: Grindsteds jernbaner – 3 foredrag ved Verner Bruhn, Sv. Guld-

vang og Peter Dragsbo, Hoved- og herregårde i Sydvestjylland ved forskningskandidat Jens Villiam Jensen, Grindstedegnens stednavne ved professor dr. phil. Bent Søndergaard.

Endelig er i samarbejde med Grindsted-Ølgod plantningsforening afholdt en Dalgas-aften, hvor red. Harald Skodshøj talte om Dalgas og Grindstedegnen. Det fremkaldte mange nye oplysninger til egnens opdyrkningshistorie.

Helle kommune

Agerbæk lokalhistoriske arkiv

Nygade 2, 6753 Agerbæk.

Træffetid efter aftale.

Leder: Thorvald Klit, Parkvej 8, 6753 Agerbæk, tlf. (05) 19 63 92.

Året 1981 er gået roligt med enkelte afleveringer til arkivet. Billedhøsten har været ret stor, idet bl.a. tidligere sognepræst G. Schmidt's efterladte negativer og billeder er stillet til rådighed for pastoratet. Det drejer sig om ca. 3.000 stk. ialt, som så fordeles til de enkelte byer. Et antal billeder af ældre dato har været ophængt i et udstillingsvindue.

Arbejdet med genudgivelse af Kr. Kristensens: Fåborg sogns historie i genoptryk men med yderligere en a jour føring er så småt startet.

Agerbæk Andelsmejeri, som selvstændigt selskab, må på grund af tidens rationaliseringsbestræbelser overgå til andet ejerforhold. Mejeriets historie er fulgt op fra grundstensnedlæggelsen i 1925 til afsluttende generalforsamling i 1981 bilagt fotos, dias fra mejeriet og kassettebånd fra sidste generalforsamling.

I forbindelse med den årlige generalforsamling i arkivet var der et interessant foredrag med lysbilleder af hr. bogtrykker P. M. Hundebøll, Tofterup. Emnet var: »Tro og overtro« refererende til hans bedstemors opfattelse af samme.

Udover allerede nævnte båndoptagelser har arkivet optaget interessante bånd hos tidligere mangeårig sognerådsformand S. Thomsen Sørensen og fhv. gårdejer Gunner Knudsen.

Fåborg lokalhistoriske forening

Åbningstid efter aftale.

Leder: Ane Marie Nielsen, Åborgvej 18, 6800 Varde, tlf. (05) 19 50 59.

Afleveringen i 1981 til arkivet har været lidt mindre, men interessen for arbejdet er stadig god.

Til et møde i april fortalte fhv. sognerådsformand S. Th. Sørensen, Fåborg erindringer fra årene 1900 og fremefter, som blev optaget på bånd.

Til et møde i oktober var arkivlederen foredragsholder. Emnet var Fåborg Ungdomsforening, som blev startet ca. 1890, med udgivelse af et organ »Fremad«, og bestyrelsens indkøb af bøger, den første form for bibliotek. På biblioteket i Fåborg var arrangeret en udstilling af materialet til emnet.

Så har vi modtaget de første billeder af pastor Gunner Schmidts samling ved sønnen Ernst Schmidt, Lyhne.

Grimstrup lokalhistoriske arkiv

Grimstrup bibliotek, 6740 Bramming

Leder: Leo Nissen, Fiskerivej 11, Hjortkær, 6740 Bramming, tlf. (05) 19 10 54.

Der er i 1981 tilgået arkivet 44 arkivalier, hvilket må siges at være ganske pænt i betragtning af, at arkivet er ret nyetableret.

Der har ikke været afholdt større arrangementer i årets løb men i forbindelse med et featurearrangement på skolen om Grimstrup sogn blev arkivet besøgt af elever og flere af arkivalierne blev benyttet i arbejdet af såvel elever som lærere.

Ved folketingsvalget blev Grimstrup bibliotek benyttet som afstemningssted, og vi benyttede lejligheden til at arrangere en mindre udstilling som »reklame« for arkivet.

Næsbjerg sognehistoriske arkiv

Leder: Niels Jørgen Poulsen, Villavej 19, Næsbjerg, 6800 Varde, tlf. (05) 26 70 19.

Der har været 12 afleveringer til arkivet bestående af billeder, mange skøder og fæstebreve med Nørholm.

Udklip fra aviser og ugeblade.

Til årsmødet fortalte Ole Faber om gl. dansk arvesølv.

V. Starup sogns lokalhistoriske arkiv

Starup sognebibliotek, 7200 Grindsted

Leder: Jens Skov, Vinkelvej 3, Starup, 7200 Grindsted, tlf. (05) 33 70 55.

Det har været et stille år for arkivet. I marts måned 81 havde vi et møde med Varde Museums leder som taler.

Vi har modtaget: Brudesang til Jeppe Lauridsen Pedersen og Ester Marie Jensen, Baldersbækgaard 1. maj 1880, lykønskningssang til Søren Kristensen og Petronille Petersen (ingen tidsangivelse) og mindetavle til erindring om Jens Jeppesen, født i Baldersbæk 28. marts 1804, død samme steds 14. april 1869. Derudover lidt billeder og lidt fra krigens tid, samt rationeringsmærker, men ikke særlig bemærkelsesværdig.

Øse sognearkiv

Leder: Johannes Madsen, Solsortevej 8, Nordenskov, 6800 Varde, tlf. (05) 29 81 59.

Der er til arkivet afleveret 4 bind og 68 enkeltstykker.

Der har været et møde med museumsinspektør Faber, Varde med emnet sølvtøj. Under mottoet »Kend dit sogn« har der været arrangeret en tur ad små veje i Øse sogns nordøstlige del, med god tilslutning.

Der har været besøg af enkelte skoleelever, der har arbejdet med lokale emner.

Lokalhistorisk arkiv for Årre sogn

Toften 2, Årre, 6800 Varde

Åbent efter aftale.

Leder: Aksel Teglgård, Fyrrevænget 16, Årre, 6800 Varde, tlf. (05) 19 22 36.

Arkivet har til huse i et mindre kontorlokale i Helle kommunes administrationsbygning. Det egner sig kun til opbevaring af arkivalier. Arkivet har i 1981 modtaget 31 afleveringer, heraf 2 større. Vi har fortsat megen glæde af vort årlige lokalhistoriske arrangement: Lokale indledere fortæller om lokale emner, i år havde vi desuden Kjeld Hassing fra Janderup til at vise en film om tidligere førstelærer Jacobsen, Årre. I forbindelse med mødet er der arrangeret en lille temaudstilling. Og der er fuldt hus.

På det seneste har arkivet fra en gruppe lærere fået opfordring til at finde og evt. kopiere undervisningsrelevant materiale til historieundervisningen. Det er en udfordring, som er værd at tage op, ikke mindst nu hvor lokalhistorien er blevet opprioriteret i historieundervisningen.

Måske var det værd at overveje, om amtets forskellige arkiver kunne bidrage med emner, som er af mere almen interesse.

Holsted kommune

Glejbjerg-Åstrup sognearkiv

Arkivet er kun åbent efter aftale med lederen.

Leder: Olga Pedersen, Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg, tlf. (05) 19 82 80.

Aastrup Sognearkiv havde i 1981 ialt 47 afleveringer, men da de enkelte afleveringer næsten alle indeholdt flere akter, er tallet langt større. Derudover har arkivet modtaget en samling fotografiske glasnegativer indeholdende 2451 plader, alle optaget i årene fra 1903-18.

I februar holdt arkivet »Historisk aften« på hotel Glejbjerg, hvor man havde en mindre udstilling af forskellige arkivalier, og hvor der blev vist en film, optaget i Glejbjerg i årene 1956-59. Der var stort fremmøde og aftenen må siges at have været vellykket.

Arkivet udsendte i 1981 et julemærke, der blev meget positivt modtaget og man håber at kunne skabe tradition omkring dette.

Holsted lokalhistoriske arkiv

Administrationsbygningen, Højmarksvej 2, 6670 Holsted, tlf. (05) 39 20 66.

Åbningstid: onsdag 16.00-17.30.

Leder: Chr. Carstensen, tlf. (05) 39 22 59.

Arkivet har i 1981 registreret 120 afleveringer og har nu ialt 4889 akter.

Der har i årets løb været afholdt et særdeles velbesøgt arrangement i Hovborg, hvor der blev fortalt træk fra egnens historie, vist film og lysbilleder. Skal man kritisere arrangementet, var der for meget på programmet, man må nok gemme noget af skytset til en anden gang. Der har endvidere været vist lysbilleder i hjemmehjælpeforeningen og for omsorgsklubberne i Holsted by og stationsby, og endelig har man medvirket ved en udstilling i forbindelse med afsløringen af statuen på torvepladsen i Holsted.

Interessen for arkivets arbejde er fortsat stigende, hvilket giver sig udtryk i mange henvendelser og dermed spørgsmål til arkivet.

Uanset den stadig stigende interesse for arkivets arbejde må man fortsat være opmærksom på at skaffe arkivet omtale både gennem aviser artikler og ved uddeling af pjecer. Arkivet har ladet fremstille en sådan tryksag, som udleveres ved enhver given lejlighed.

I januar 1982 har arkivet eksisteret i 10 år, og kulturudvalget har i anledning af jubilæumsåret givet en bevilling, således at man kan anskaffe et kortskab for at få en række arkitekttegninger, kort og andet stort materiale anbragt på betryggende måde.

Ribe kommune

Jernved sognearkiv

Jernved andelskasse, Jernvedlund, 6771 Gredstedbro.

Ingen faste åbningstider. Aftale om besøg kan træffes med lederen.

Leder: Knud Primdal, Vestparken 10, 6771 Gredstedbro, tlf. (05) 43 50 96.

Arkivet har i 1981 registreret 27 afleveringer og har desuden modtaget et antal værdifulde billeder af forskellig art.

Lørdag den 7. og søndag den 8. marts 1981 havde vi åbent hus og en udstilling, hvor vi udstillede den del af det i 1980 indleverede materiale, som skønnedes egnet hertil. Desuden viste Henrik Sørensen en nøjagtig model i størrelse 1:40 af sin tidligere gård, Plougstrupvej 37, som den så ud ved opførelsen efter branden 1869, samt gårdens historie.

Arkivet har ikke fået og ikke søgt understøttelse udover lokalet i Jernved Andelskasse.

Ribe lokalhistoriske arkiv

Ribe folkebibliotek, Saltgade 18, 6760 Ribe, tlf. (05) 42 17 00.

Åbningstid: mandag-torsdag 10-19, fredag 10-20 og lørdag 10-14.

Leder: Susanne Benthien.

I 1981 har arkivet modtaget 83 afleveringer, heraf 313 fotografier, 3 foreningsarkiver, 27 personarkiver, resten blandet materiale.

Arkivet er en del af biblioteket og bruges dagligt sammen med bibliotekets øvrige materialer. Derfor er det svært at sige, hvor mange der har besøgt arkivet, men det besøges flittigt af skoleklasser, studerende, samt af mange udenbys interesserede.

Historisk arkiv i Seem sogn

Seem-Varming skole, 6760 Ribe

Åbent efter aftale.

Leder: Søren Mulvad, Seem-Varming skole, 6760 Ribe, tlf. (05) 44 11 77.

I det forgangne års løb er der tilgået arkivet 6 afleveringer, plus at der er taget kopier og afskrifter af en del billeder og sager. Af væsentligst betydning er det, at der er kommet kopier af sognets kirkebøger. Dette er sket ved xeroxkammen, delvist finansieret af menighedsrådet.

Der har været nogle henvendelser vedrørende slægtsoversigter, heraf to fra USA, hvilke begge har kunnet imødekommes med positivt resultat. Desuden har arkivet været benyttet af Knud Erik Stavnager, som har udarbejdet et digert og meget omhyggeligt værk om slægten Stavnager og selve Stavnagergård i 400 år. Et imponerende arbejde.

Arkivet har været medvirkende ved den hjemstavnsaften, som Høm foredragsforening i samarbejde med Seem sogneforening har arrangeret i Høm forsamlingshus. Der blev talt af lærer Chr. Jespersen om de kongerigske, de haderslevhusiske og de lindtvedske ejendomme i sognet, samt om de udviklede juridiske forhold. Som afslutning på aftenen holdt undertegnede et causeri over, hvad man kan få ud af de små bemærkninger og fodnoter, som præsterne siden 1720 har indført lejlighedsvis i kirkebøgerne. Aftenen var velbesøgt, ca. 65 deltagere. Disse aftener står åbne for alle, også udenfor sognet.

Endelig har der været rettet henvendelse fra Spandet, hvor der er nedsat en arbejdsgruppe om arkivalisk virksomhed, om et besøg på arkivet. Dette antages snart at kunne arrangeres. Arkivet står overfor pladsproblemer, idet det skab, og den brandboks, som man startede med, nu er overfyldte. Men da arkivet ikke har eget lokale, ser det trangt ud med udvidelsesmuligheder.

Varde kommune

Alslev sognearkiv

»Thueslund«, Alslev, 6800 Varde.

Åbningstid: mandag 19.30-21.30.

Leder: Agnes Jensen, Korshøjvej 9, Alslev, 6800 Varde.

Ca. 45 afleveringer.

Fast udstillingssted, hvor vi skifter det udstillede periodevis.

50 enkelte besøgende.

Billum lokalhistoriske arkiv

Billum skole, 6852 Billum.

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum, tlf. (05) 25 82 41.

Vi har i årets løb modtaget arkivalier af forskelligt art, afleveringernes antal ca. 10, heraf flere af betydeligt omfang.

Derudover har vi købt fotokopier fra landsarkivet i Viborg.

Der har været både skriftlige og personlige henvendelser til arkivet om oplysninger.

Horne sognearkiv

Leder: Hans Pallesen, Porsevej 8, Horne, 6800 Varde, tlf. (05) 26 02 42.

Horne sognearkiv har i årets løb fungeret normalt med fast åbningstid een gang mdl. og ellers efter aftale.

Der er i årets løb indkommet en del materiale af forskellig art. Fra Landsarkivet er købt kopier af matrikel og folketælling op til 1870.

Arkivet har i samarbejde med skolen holdt åben hus fire dage á 2 timer og vi har et godt samarbejde med skolen.

Beretning fra amtets lokalhistoriske arkiver

Arkivet har skiftet leder på grund af alder. Ny leder er Hans Pallesen, Porsevej 8, Horne, Varde.

Janderup lokalhistoriske arkiv

Vesterled 46, 6851 Janderup, tlf. (05) 25 85 45.

Åbningstid: onsdag 19.30-22.00 i vinterhalvåret og i sommerhalvåret første onsdag i hver måned, samme tid.

Leder: Svend Holm, Vesterled 103, 6851 Janderup, tlf. (05) 25 80 12.

Arkivet har i 1981 modtaget ca. 30 afleveringer, samt flere fotosamlinger bl.a. ca. 60 konfirmationsbilleder fra Janderup-Billum. Billederne vedrørende Billum er blevet affotograferede til arkivet i Billum. Efter at have identificeret alle personer på billederne vil de blive ophængt i festsalen på Janderup skole. Indramningen af disse billeder blev muliggjort ved en gave fra Skads herreds Brandforsikring.

Desuden har arkivet påbegyndt et personregister over ejere af gårde og huse i Janderup sogn. Hvert matrikelnummer får sin »kongerække«.

En del af arbejdsindsatsen i 1981 blev anvendt til at færdiggøre »Janderup-Billum sogne« bind II. Dette bind forventes udgivet i løbet af 1982.

Varde lokalhistoriske arkiv

Rådhuset, Torvet, 6800 Varde

Åbningstid: tirsdag 9-12 og efter aftale.

Leder: Rita Christensen, Pramstedvej 29, 6800 Varde, tlf. (05) 22 07 82.

Arkivet har i 1981 modtaget 104 afleveringer bestående af 1342 numre, ligesom der har været 42 forespørgsler såvel skriftlige som personlige. Der har været udlånt fotos m.v. til forretningsjubilæer.

Mange enkeltpersoner samt to foreninger og to gymnasieklasser har i årets løb aflagt besøg i arkivet.

Arkivet har deltaget i en udstilling på Jacobi skole i Varde i anledning af skolens 125 års jubilæum.

I forbindelse med forarbejder til udgivelse af en bog om Vardes nyere historie har cand.mag. Poul Jacobsen udarbejdet en omfattende registrant over, hvad der findes af stof i vort arkiv samt over, hvad der findes om Varde i andre arkiver og forvaltninger i landet i perioden efter 1850.

Vejen kommune

Lokalhistorisk arkiv for Vejen kommune

Vejen bibliotek, Rådhuspassagen 8, 2. sal th., 6600 Vejen, tlf. (05) 36 20 33.

Åbningstid: onsdag 15.30-17.30 men gerne efter aftale.

Leder: J. Wilh. Rasmussen, Markdannersvej 6, Andst, 6600 Vejen, tlf. (05) 58 80 52.

Arkivet modtager jævnthen afleveringer af billeder og diverse protokoller og papirer, dels som lån til kopiering, dels til deponering, dels som gave. Et foto-arkiv bestående af henvend 200 glas-negativer med kendte Vejen-motiver blev fundet ved istandsættelse af en lejlighed i Nørregade og afleveret til arkivet.

Der er arrangeret »hjemstavnssaften« i Kragelund forsamlingshus med forudgående indsamling af billeder o.m.a. inden for området, hvilket resulterede i 31 plancher med fotostater og kort m.v. samt dias til fremvisning og kommentering. Materialet er nu indlemmet i sognearkivet i Bække. På samme måde var der »hjemstavnssaften« i Andst, hvor fællesudvalget for foreninger i Andst sogn var vært og arkivlederen underholdt med et dias-show og mange fotostater. Disse materialer er indlemmet i Andst sognearkiv.

Året igennem har arkivet dels haft selvstændige udstillinger, dels suppleret Vejen biblioteks landsturnerende udstillinger, således udstillingerne: »På sporet af vore aner« og »Jernbaneliv i dampalderen«, hvor lokale arkivalier og billeder m.m. gjorde disse udmærkede udstillinger mere nærværende. Selvstændige udstillinger havde arkivet omkring nytåret 80/81: »Trafik og transport«, »Bedstefars tid« i forbindelse med »Børns vilkår i 100 år«, der var sideløbende med en feature-uge på Bakkely skole med et lignende emne, og hvor arkivet leverede fotostater og dias samt gav filmforevisning af lokale film ved den afsluttende udstilling for forældrene m.fl. I september havde arkivet en selvstændig stand på udstillingen »Fritid i 80'erne« i Vejen Idræts-center med billeder, kort o.s.v. samt dias-show. Det skabte uhyre mange kontakter og resulterede i mange afleveringer og aftaler. Museumsforeningens bygningsgruppe var på byvandring i Holsted og arkivlederen fotograferede de mange interessante bygninger, ligeså i Brørup. Fotomaterialet vil indgå i gruppens arbejde. I efterårsferien fremviste arkivlederen en serie dias over emnet »Bedstefars Vejen«. Da Veerst forsamlingshus fejrede 100-års fest, stillede arkivet på opfordring nogle plancher med tidligere indsamlede fotos omhandlende begivenheder i og omkring forsamlingshuset til rådighed. Da den middelalderlige forsvarsvold »Trældiget« blev endelig fastslået som et faktum, fremstillede arkivet plancher med fotos fra udgravningen og gamle og nye kort samt en litteratur-liste. Endvidere blev Vejen mejeri gennemfotograferet, kort inden arbejdet standsede, med tilskud fra mejeriet selv. Endelig havde arkivet en »prøvekolektion« på lokalhistorisk materiale samt et dias-show turnerende på kommunens skoler arrangeret efter ønske af skolebibliotekskonsulent Benny Birger.

Til slut: Historie-læseplan-udvalget ønskede en fortegnelse over lokalhistorisk materiale i Vejen kommunes lokalhistoriske arkiver, og det fik de så.

Ølgod kommune

Ansager lokalhistoriske arkiv

Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager.

Åbningstid: onsdag 19-21.

Leder: Alfred Olsen, Mølbyvej 12, 6823 Ansager, tlf. (05) 29 71 98.

Ansager arkiv har snart 2 års jubilæum. Arkivet har til huse i et kælderrum på Ansager plejehjem. Arkivet drives af en arbejdsgruppe på 6, hvoraf Alfred Olsen står som leder. Hver onsdag kl. 19-21 holdes der åbent, og der er altid mindst en af de seks til stede. Der er mange, der er interesseret i arkivet, og vi har ofte besøgende, der giver en håndsrækning.

Udover alle de relevante arkivalier vi fik overdraget fra Ølgod arkiv, da vi

startede, har vi modtaget mange foreningsprotokoller, regnskabsbøger og fotografier. Vi har selv været ude med båndoptager og har talt med ældre mennesker i byen. Sidste år holdt vi et møde på Ansager hotel, hvor der blev vist film fra Ansager, og hvor vi fortalte om arkivet og viste gamle fotografier.

Fremover vil vi satse på gård- og ejendoms historie og personalhistorie. Udover at indsamle, vil vi prøve at bearbejde materialet, og offentliggøre det, enten i form af udstillinger, artikler eller en revideret udgave af Ansagerbogen.

Vi har været glade for at kunne komme i gang med arkivet, men vi håber det nuværende tilholdsted kun er midlertidigt. Mange ældre kan ikke besøge os på grund af en stejl trappe, og selve lokalets størrelse gør, at der højst kan være 4 personer til stede ad gangen. Derfor har vi indtil nu ikke agiteret alt for meget for arkivet.

Tistrup-Hodde sognearkiv

Leder: Kristian Haahr, Storegade 54, 6852 Tistrup, tlf. (05) 29 90 60.

Vi har i det forløbne år modtaget mange arkivalier af forskellige personer, såsom skøder, aftægtskontrakter, soldaterbøger og mange billeder.

Vi har også haft besøg af elever fra Tistrup skole. Resultatet af dens arbejde bliver afleveret til arkivet.

Fra Landsarkivet i Viborg har vi købt nogle kopier af skifte fra beboere i Hodde og Tistrup sogne.

Ølgod-Strellev lokalhistoriske arkiv

Kulturhuset, Vestergade 7, 6870 Ølgod, tlf. (05) 24 50 11, lokal 5.

Leder: Niels Mikkelsen, Søndervænget, Ølgod, tlf. (05) 24 40 41.

For arkivet er der god grund til at se tilbage på det forløbne år med tilfredshed. Mange arkivalier er indkommet, protokoller fra foreninger og forretninger samt en mængde fotos. Der har i årets løb været en bevist indsamling af gårdarkivalier, og mange ejendomme er blevet besøgt. Mange ejendomme har nu sin egen mappe med arkivalier m.v.

Arbejdet med interviews med båndoptager og blyant er fortsat, og der er indgået et stort materiale. Ligeledes er vi ved at udarbejde et kartotek over de ca. 15.000 negativer fra de lokale fotografers afleveringer. Før dette er afsluttet er det ikke nemt at udnytte de mange gode oplysninger, som disse billeder kan give. Arbejdet er så omfattende, at det vil tage et par år at få det bragt på fode.

Arkivet besøges af flere og flere, og til hjælp for disse og os selv har vi fået alle kirkebøger og folketællingslisterne indbundet, og de er nu placeret i arkivets læsestue, hvor også den omfattende lokalhistoriske litteratur samt arkivregistraturer står. Vi har netop bestilt folketællingslisterne for 1901, som jo i år er frigivet. Forskellige arrangementer er afholdt sammen med museet.

ROSENDAHL'S
BOKTRUKERI
AKTIESELSKAB

Indhold

<i>H. K. Kristensen: De Jessenske Relationer 1946</i>	233
<i>Carsten Teilman Hald: Nordby Præstegård</i>	246
<i>S. Fritz: Varde torvebrønd, fornyet 1805</i>	281
<i>Valdemar Andersen: Af Ribe hospitals historie</i>	287
<i>Bue Kaae: Lov og ret i Skast herred i det 17. århundrede</i>	315
<i>E. Ladewig Petersen: Ribe-regionen 1560-1660</i>	341
<i>Villum Balleby Jensen</i>	371
<i>Meta Stegmann: Mit ophold på Esbjerg Arbejder- højskole sommeren 1919</i>	387
<i>Bibliografi af H. K. Kristensen</i>	400
<i>Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt</i>	402
<i>Regnskab 1981</i>	412
<i>Nye medlemmer</i>	415
<i>Foreningens virksomhed</i>	416
<i>Sammenslutningen af lokalhistoriske Arkiver i Ribe Amt (RAL)</i>	418
<i>Beretning fra amtets lokalhistoriske arkiver</i>	419